

det ærede Medlem søgte at gjøre de vestlige Syder opmærksomme paa, at den af mig foreslaaede Bernbane vilde tjene til at hindre det vestlige Bernbaneprojekt, og deri saae jeg den vestlige Syde, og jeg har Lov til at see ham deri, men jeg er overbevist om, [at det ærede Medlem dog ikke vil have en Bane i Vestjylland, thi han, som er saa aldeles imod at anlægge en Bernbane paa Grændsen af det mindre befolkede Land, han vil aldeles ikke være med at anlægge en Bernbane i et slet ikke befolket Land. — Jeg troer saaledes at have imøbegaaet de forskjellige Bemærkninger, som det ærede Medlem gjorde fra den industrielle og kommercielle Side. Han benægtede, at Bernbanen kunde frembringe en ny Virksomhed, i det Mindste tvivlede han derom, men det er en Art Tvivl, som ellers ikke har været reist. Man har i Almindelighed antaget, at der, hvor man staaede gode Forbindelsesmidler, der vilde Virksomheden lidt efter lidt hæve sig, og man har troet, at Grunden ganske simpelt laae deri, at der, hvor jeg frembringer Noget, jeg ikke kan omsætte eller kun omsætte med saa store Udgifter, at Frembringelseskræfterne gaae tabt derpaa, er det til ingen Nytte at frembringe det, men derimod er det til Nytte der, hvor jeg, i det Dieblst jeg har frembragt Noget, kan skaffe mig de Værdier, som jeg har udlagt for Frembringelsens Skyld og for dette mit Arbejde, naar det forresten er, som jeg troer almindelig anerkjendt, at der, hvor jeg skaber lette Omsætningsmidler, vil jeg ogsaa skabe Virksomhed. Jeg har anført, at ferskavidsk vort Land — og jeg troer ethvert Land, men især et agerdyrkende Land — trænger til industriel Virksomhed lidt efter lidt, saa fører Bernbanen, saaledes som jeg har anviist dens Retning, ind i den eneste Deel af Landet, hvor der er Driftskræfter at finde til at fremkalde Virksomhed af denne Natur, og det troer jeg er en Betragtning, som ikke bør tabes af Sigte.

Jeg gaaer nu over til den sidste Deel af det ærede Medlems Bemærkninger, nemlig angaaende den militære Opfattelse af Sagen; men før jeg videre besatter mig dermed, skal jeg endnu engang bringe i Erindring, at det Forslag, som her foreligger fra mig, er ind-

bragt af Regjeringen, er Regjeringens oprindelige og naive Tanker, og at først Fredericia er kommen ind her fra de Mænd, som gjorde Alt, hvad de formaaede for at tilveiebringe en reen Ostbane. Man vil nemlig erindre, at da Kampen fandt Sted her om den Lov, som vi nu ere i Begreb med at ændre, da stod den imellem en østlig Njøbstadbane og en mere midtgaende Bane, og den østlige Bane søgte at skaffe sig en Støtte ved det Fodfæste, den tog i Fredericia, og som derfra gik til Veile. Ved Hjælp af det Fodfæste, man fik i Fredericia, holdt man for, at naar man var bunden dertil, var Ostbanen saa naturlig, at man ikke kunde komme fra den, og det militære Hensyn blev taget med og benyttet som liggende ved Siden af og gav Regjeringen Anledning til at understøtte det Forslag, som oprindeligt ikke havde været dens eget. Naar vi komme til her i Thinget at overveie Ostbanen og den mere midtgaende Bane, da trænger sig frem for vor Erindring, at den mere midtgaende Bane oprindeligt har været tilbuds os fra kommercielle Kræfter, fra Mænd, der vilde anlægge en saadan Bernbane saa at sige for deres egen Regning mod et Tilskud fra Statens Side. Dernæst komme vi til at tænke paa, at da man ikke kunde skaffe sig af med dette gode Forslag paa anden Maade, søgte man Tilbælelse til at gjøre Undersøgelser. Endelig komme vi til at tænke paa, at alle de Undersøgelser, der have været gjorte, have været ledede af Mænd, om hvem det var afgjort, at de fra først af gaved Ostbanen Fortrin og kun ønskede at blive af med den anden, uden at jeg dog dermed vil paastaae, at Noget af dem have gjort Andet, end hvad der var deres Overbeviisning; men det er klart, at Alt, hvad de fandt billigt ved Ostbanen, gik med deres Overbeviisning, og at Alt, hvad de fandt vanskeligt ved Vestbanen, gik imod deres Overbeviisning, og de kom derfor uden ret at vide det til at holde fast ved det Gunstige, der udtalte sig for Ostbanen med Hensyn til Beføstningen ved Anlægget o. s. v., og at udtale sig ugunstigt om Alt, hvad der angik Vestbanen, lige indtil ikke at kunne see rigtigt med Hensyn til, hvilket Folkeantal den kom i Berøring med. — Jeg skal altsaa vende tilbage til det militære Spørgsmaal. Det skulde være af militære